

Notat

Dato: 03.05.2020

Arkivsak:

Saksbehandlar: JF

Til: Fylkesrådmannen

Frå: Egedomsdirektøren

Moglege løysingar for Laksevåg og Bergen maritime vgs og Fagskulen i Hordaland

Bakgrunn for saka

I forbindelse med sak knytt til investeringsbudsjett for 2020 og økonomiplan for perioden 2020-2023, er det ynskeleg å sjå om investeringar i skulesektoren kan reduserast eller utsetjast i tid.

Dei klart største investeringane i økonomiplanen er Askøy vgs, Førde vgs samt Laksevåg og Bergen maritime vgs og Fagskulen i Hordaland (LBMV/FH samla i eit felles bygg). For både Askøy vgs og Førde vgs er det inngått kontrakt med entreprenør, og det vil vera uheldig med ei utsetjing sjølv om dei fysiske byggearbeida ikkje har starta. For LBMV/FH er det utarbeidd og vedteke romprogram for skulane. Kostnadsanslaget for LBMV/FH samlokalisert på Laksevåg vgs si tomt er på 767 mill. kr, der 560 mill. kr er i perioden fram til 2023.

Dersom det er ynskeleg å redusera eller utsetta investeringsvolumet for skulebygg, bør løysinga for LBMV/FH vurderast.

Eit anna viktig moment for å sjå på LBMV/FH, er at både styre og tilsette ved fagskulen ved fleire anledningar har fokusert på behovet for eit tydeleg skilje frå den vidaregåande skulen og ein sterkare kopling mot Høgskulen på Vestlandet.

Tidlegare politiske vedtak

I samband med rullering av skulebruksplanen for 2017-2030 gjorde Fylkestinget 04.10.2016 vedtak om at Laksevåg vgs og Bergen maritime vgs skulle slåast saman til ein skule og at den nye skulen skulle samlokalisert med Fagskolen i Hordaland på tomta der Laksevåg vgs ligg i dag.

<https://einnsyn.hfk.no/elnnsyn/DmbHandling/Details/7917?sourceDatabase=>

Uttale frå Hordaland fagskulestyre 02.11.2016 vart vedteken slik det går fram av saka «Uttale til sak om ny lokalisering av Fagskolen i Hordaland til Laksevåg vgs».

<https://einnsyn.hfk.no/elnnsyn/DmbHandling/Details/8381?sourceDatabase=>

Fylkestinget vedtok 07.03.2017 i saka «Fagskolen i Hordaland og yrkesfagleg vidaregåande skule samlokalisert på Laksevåg» at den vidaregåande skulen skal verte dimensjonert med ei ramme på 400 elevplassar på dei yrkesfaglege utdanningsprogramma BA, EL og TIP.

<https://einnsyn.hfk.no/elnnsyn/DmbHandling/Details/8926?sourceDatabase=>

I same møte fatta Fylkestinget vedtak i saka «Fagskolane i Hordaland - utfordringar og moglegheiter», om tiltak for å styrke fagskulesektoren.

<https://einnsyn.hfk.no/elnnsyn/DmbHandling/Details/8973?sourceDatabase=>

12.06.2018 vedtok Fylkestinget i saka «Dimensjonering av fagskulen på Laksevåg i 2023» at Fagskolen skal verte dimensjonert for 1700 studentar, 725 på heiltid og 975 på deltid.

<https://einnsyn.hfk.no/elnnsyn/DmbHandling/Details/12246?sourceDatabase=>

Fylkesutvalet vedtok å ta saka «Samarbeid mellom fagskulane i komande Vestland og Høgskulen på Vestlandet» til orientering i møtet 20.06.2019.

Fagskulen i Sogn og Fjordane, Fagskolen i Hordaland og Høgskulen på Vestlandet arbeider med ein strategisk samarbeidsavtale / intensjonsavtale om mellom anna betre utnytting av opplæringsutstyr, lokale, investeringar, etter- og vidareutdanning med meir. I sum bør ein styrka samarbeidet mellom dei høgare utdanningsinstitusjonane i Vestland for å betre og auke tilgangen til kompetanse, samtidig som ein sikrar fagskulen sin eigenart.

<https://einnsyn.hfk.no/elnnsyn/DmbHandling/Details/15503?sourceDatabase=>

17.12.2019 vedtok Vestland fylkeskommune i sak PS 28/2019 romprogrammet for både Laksevåg og Bergen maritime vgs og Fagskolen i Hordaland.

<https://innsyn.vlfk.no/Innsyn/RegistryEntry/DocumentDetails/83?SourceDatabase=>

Dimensjonering og arealbehov

Frå sommaren 2020 blir Laksevåg vgs og Bergen maritime vgs samla i lokala til Bergen Maritime vgs (BMV) på Nedre Nygård som skulen LBMV. Byggfaga vil framleis nytta verkstader på Laksevåg, og det er planlagd at desse verstadane skal vera i leigebygg i byggetida for ny skule på Laksevåg. Den tilrettelagde undervisninga som har vore på Laksevåg vgs blir sommaren 2020 i hovudsak flytta til rehabiliterete lokale i Fyllingsdalen vgs.

Arealbehov for LBMV og FH

- Fagskolen i Hordaland 10.449 m²
- Laksevåg og Bergen maritime vgs 10.339 m²
- Sum bruttoareal utan sambruk 20.788 m²
- Vinst som følje av sambruk 1.015 m²

For LBMV, så er den vedtekne dimensjoneringa og grunnlaget for rom- og funksjonsprogrammet slik:

Utdanningstilbud og dimensjonerende elevtall for Laksevåg og Bergen maritime videregående skule								
Utdanningsprogram	Nivå	Programområde	Elever	Klasserom møterom	Verksteder	Realfags- rom	Klasser	Sum elever/klasser
Bygg- og anleggstechnikk (BA)	VG1	Bygg- og anleggsteknikk	60	X	X	X	4	
	VG2	Tømrer	30	X	X		2	90 / 6
Elektrofag	VG1	Elektrofag	30	X	X	X	2	
	VG1	Elektro med studiespesialiserende	30	X	X	X	1	
	VG2	Elenergi	15	X	X		1	
	VG2	Elektro med studiespesialiserende	30	X	X	X	1	
	VG3	Elektro med studiespesialiserende	15	X		X	1	135 / 9
	VG3	Maritim elektriker	15		X		1	
	VG2	Automatisering	15	X	X		1	
	VG3	Automatisering	15		X		1	
Teknikk og industriell produksjon (TIP)	VG1	Teknikk og industriell produksjon	60	X	X	X	4	
	VG2	Kjemiprosess og laboratoriefag	30	X	X		2	
	VG2	Brønnteknikk	30	X	X		2	180 / 12
	VG2	Maritime fag	60	X	X		4	
Lærlingeskolen. 2 klasser med 30 elever, 1 klasse med 15 *			75	X			3	75 / 3
Alle utdanningsprogram			510				30	450 / 30

For FH er den vedtekne dimensjoneringa og grunnlaget for rom- og funksjonsprogrammet slik:

Utdanningstilbud	Antall studenter		Rombehov				Merknad
	Heltid	Deltid	Klasserom Grupperom	Tegnerom	LAB	Simulatorer	
Bygg	150	150	X	X	X		
Petroleum og prosess	125	75	X		X	X	
Maskin	100	75	X		X		
Elektro	150	225	X		X		
Maskinoffiser	50	75	X			X	
Dekksoffiser	50	75	X			X	
Helse	50	150	X				
Havromsteknologi	50	50	X				
Kortere utdanninger (30 stp.)		100	X				
Kurs og utdanningssenter			X	X	X	X	Kapasitet og etterspørsel styrer antall
Sum	725	975					

Alternative løysingar

Det er to alternative løysingar:

1. Å utsetje bygging av LBMV/FH på Laksevåg i fleire år og bli i eksisterande lokale lengre.
2. Å sjå på løysingar der ein ikkje bygger ny skule for LBMV/FH på Laksevåg.

I dette notatet vil det ikkje bli vurdert om dimensjoneringa av skulen er rett, men ein vil vurdere alternativa ut frå vedteken dimensjonering.

Alternativ 1

Konsekvensane av å utsetje oppstart av bygging vil vera noko forskjellig for dei to skulane.

Ved utsetjing av byggestart må LBMV bli i lokala til tidlegare Bergen maritime vgs. Lokala er noko tronge og spesielt samlingsrom/kantine og kroppsøvingsareal er mindre bra. I tillegg vil klassar knytt til bygg ha sine verkstadslokale i eit leigebygg på ein annan lokasjon. Samla er dette mogleg, men ikkje tenleg over mange år.

For FH så vil dei nyttar dei lokala dei har i dag lengre. Desse lokala er brukande, men gjev avgrensa moglegheit til å auka talet på studentar vesentleg.

Alternativ 2

Ei anna løysing er at LBMV/FH ikkje blir bygd og at elev- og studentkapasiteten blir løyst i andre bygg og lokaliseringar. Dei to skulane vil då måtta vurderast kvar for seg.

For FH vil det med ei slik løysing vera naturleg å sjå på om det er mogleg å ta omsyn til ynskje om ein større nærleik til høgskulen.

For LBMV, som ut frå lokalisering sentralt i Bergen er ein relativt liten skule med ei dimensjonering på 405 elevar, vil det vera naudsynt å sjå på om den kan samlokalisera med andre vidaregåande skular.

Det er spesielt to skular som peikar seg ut som moglege skular å vurdera LBMV saman med - Årstad vgs og Sotra vgs. Årstad vgs har areal som ikkje er nytt og som uansett må rehabiliterast i C-bygget. C-bygget er ca 7000 m² og er planlagd rehabiliterert i åra 2024-2025. For Sotra vgs er det planlagd ny skule rett ved ny kollektivterminal på Straume, og det vil dermed vera lett tilkomst frå Bergen vest. Planarbeidet for ny skule vil starte i 2022 og ny skule er planlagd ferdig i 2025. Sotra vgs har alle utdanningsprogramma som LBMV har (TIP, EL, BYGG). Årstad vgs har ikkje byggfag.

LBMV alternativ 2a

Ein moglegheit er at LBMV og Sotra vgs blir samanslått til ein skule i eit nytt bygg på Straume. Dette vil gje ein god effekt på driftskostnader og det vil også redusera samla utbygd areal noko då det vil vera felles funksjonar og fleksibel bruk av areal.

LBMV alternativ 2b

Ei anna moglegheit er at EL og TIP på LBMV blir slegen i saman med Årstad vgs og at byggfaga frå LBMV blir slegen saman med Sotra vgs. Med ei slik løysing kan ein nytta areala i C-bygget, som likevel må rehabiliterast, og ein kan utvida det nye planlagde bygget for Sotra vgs noko for byggfaga.

Ei slik løysing vil både spara driftskostnader og det vil utnytta dei eksisterande areala til fylkeskommunen betre. C-bygget er frå 1977 og er i dårleg forfatning. Dersom ein vel dette alternativet, så vil det truleg vera betre å riva C-bygget og etablera eit nytt bygg på same tomta. Sjølv om det blir noko dyrare enn rehabilitering, vil ein få meir tenlege lokale og auka levetid på bygget. Det vil sjølv sagt også spara dei planlagde kostnadene til rehabilitering av bygget.

FH alternativ 2a og 2b

Fagskulen er i dag både på Nordnes i to bygg, og på Nedre Nygård saman med BMV. Desse lokasjonane er i noko grad oppgraderte dei siste åra, men er samla ikkje tenlege på lang sikt. Men ut frå bygningane sin tilstand, så er det andre skular som har større behov. Etablering av nytt bygg for FH kan derfor utsetjast nokre år.

Det er sett på fleire alternativ, men vurderinga så langt er at det er eit godt alternativ å etablera ny samla fagskule på Nedre Nygård (der BMV er i dag) når LBMV er flytta ut. Det er allereie regulert inn ei mogleg utviding av bygget. Samla er tilgjengeleg areal og mogleg utbygging meir enn det som er programmert areal for FH.

Fagskulen vil då bli plassert tre bybanestopp frå Høgskulen på Vestlandet og to stopp frå den vidaregåande maritime utdanninga på Årstad vgs (LBMV alt.2)

Økonomi

Alternativ 1

Alternativet med å utsetje bygginga av LBMV/FH på Laksevåg vil ikkje gje ein reduksjon i byggjekostnadene, men det meste av investeringa kan flyttast ut av økonomiplanen for 2020-2023. Framtidige byggjekostnader vil auke med prisstigninga og eventuelle nye krav frå myndigheter.

LBMV alternativ 2a

Alternativet vil gje lågare driftskostnader då det blir ein mindre vidaregåande skule. Det er også truleg at det kan gje noko lågare byggjekostnader, då det vil vera meir fellesareal ved samanslåing av to vidaregåande skular enn ved å samlokalisera ein vidaregåande skule med ein fagskule.

LBMV alternativ 2b

Alternativet vil gje lågare driftskostnader då det blir ein mindre vidaregåande skule. Det vil også gje lågare byggjekostnader, då ein nyttar eksisterande areal som likevel skal rehabiliterast. Det vil også vera meir fellesareal ved samanslåing av vidaregåande skular enn ved å samlokalisera ein vidaregåande skule med ein fagskule.

Det er sjølv sagt svært usikkert kor mykje byggekostnader ein vil spara ved alternativ 2b, men det er i skulebruksplanen sett av 74 mill. kr (2020 kroner) til rehabilitering av C-bygget. Det er ei svært avgrensa rehabilitering som primært vil dekke utvendig rehabilitering (fasadar og tak). Det vil truleg vera meir å spara enn dei 74 mill. kr på dette alternativet.

FH alternativ 2a og 2b

Det er fleire bygningsmessige moglegheiter knytt til å flytta Fagskulen i Hordaland til bygget og tomta på Nedre Nygård (dagens lokasjon for BMV). Ein kan rehabilitera/tilpassa dagens bygg og byggja på det arealet som er naudsynt. Dette vil bli ein vesentleg rimelegare løysing enn å byggja alt nytt på Laksevåg. Kor mykje billigare vil vera avhengig av kor stor rehabilitering som er naudsynt, men 50-100 mill. kr er truleg.

Eit anna alternativ er å utnytta den sentralt liggjande tomta maksimalt. Ein riv då eksisterande bygg og byggjer eit nytt stort bygg som også husar andre funksjonar. Området er det mest attraktive området for kontorbygg i Bergen og ein kan finansiera delar av det nye skulebygget med overskot frå uteleigearala. Ei slik løysing vil krevja større investering, men vil nok vera det mest økonomisk gunstige alternativet på lang sikt.

Andre økonomiske faktorar

Alle alternativa forutset bygging på tomter som er eigd av fylkeskommunen i dag. Forskjellen blir kva bygg og tomter som kan seljast. For alternativ 1, så kan ein selje bygget og tomta som BMV nyttar i dag. For dei andre alternativa, så kan bygget og tomta som Laksevåg vgs nyttar i dag seljast. Det er sjølv sagt vanskeleg å vurdera verdiane utan å utarbeida takstar, men ein kan gå ut frå at det er nokolunde lik verdi på BMV (7.849 m², 4,3 mål tomt) og Laksevåg vgs (13.664 m², 26,6 mål tomt). BMV har ei svært god lokalisering, men tomta på Laksevåg er 6 gonger så stor.

Anbefaling

Ut frå vurdering av økonomi og bygg, så vil alternativ 2b vera å anbefala. Dette vil gje lågare kostnad både for drift og bygging. Det vil også sikra ein god bruk av C-bygget på Årstad. Vurdering av forhold knytt til skuledrift og lokalisering av skular er ikkje vurdert i dette notatet.

